



## RECENZJA

w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Pani dr Hannie Wolskiej

### 1. Podstawa formalna i faktyczna sporządzenia recenzji

Niniejszą recenzję przedstawiam w następstwie poinformowania mnie pismem Przewodniczącego Rady Dyscypliny Nauki Prawne dr. hab. Piotra Uziębły, prof. UG z dnia 29 listopada 2022 r. o powierzeniu mi – uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 28 listopada 2022 r. – funkcji recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Hannie Wolskiej w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

### 2. Życiorys Habilitantki

Pani dr Hanna Wolska ukończyła studia prawnicze w roku 2012 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Wcześniej natomiast, bo w roku 2010 uzyskała tytuł zawodowy licencjata na kierunku finanse i rachunkowość (Wydział Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego), zaś w roku 2009 r. tytuł zawodowy magistra na kierunku administracja (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego).

Stopień doktora nauk prawnych (a nie tytuł naukowy – jak wskazała Wnioskodawczyni na s. 1 autoreferatu) został Jej nadany uchwałą nr 41/2017 Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 27 marca 2017 r., na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Realizacja zadań publicznych przez spółkę komunalną w systemie zamówień publicznych*.

Po obronie doktoratu (tj. od 1 października 2017 r.), do dziś Habilitantka jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Wcześniej przez rok (tj. od 1 października 2016 r. do 30 września 2017 r.) pracowała w tej samej katedrze jako asystent.

W roku 2016, po uprzednio odbytej aplikacji radcowskiej, Habilitantka została wpisana na listę radców prawnych Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku.

### **3. Podstawa prawna recenzji. Zakres i przedmiot oceny w postępowaniu habilitacyjnym**

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574 ze zm.; zwanej dalej ustawą) stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
  - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
  - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
  - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Zgodnie z brzmieniem art. 221 ust. 8 ustawy, rolą recenzenta jest wypowiedzenie się w materii czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy, a zatem czy w tym przypadku osiągnięcia naukowe Habilitantki stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Jednakże warunkiem koniecznym do nadania stopnia doktora habilitowanego jest także, w myśl przywołanego już wcześniej art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy, wykazywanie się przez habilitanta istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Zestawiając zatem treść art. 221 ust. 8 ustawy z treścią art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy wnioskować należy, że recenzja nie powinna się odnosić do aktywności naukowej habilitanta, a ocena tej przesłanki powinna być dokonywana przez wszystkich członków komisji habilitacyjnej podczas jej

posiedzenia (aczkolwiek rozbieżne są w tej kwestii zapatrywania doktryny). Jednakże zdaniem Rady Doskonałości Naukowej, wyrażonym w Poradniku *Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego*<sup>1</sup> pomimo tego, że z art. 221 ust. 8 ustawy wynika, że podstawową i jedyną rolą recenzenta jest dokonanie oceny, czy osiągnięcia naukowe albo artystyczne osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy należy przyjąć, „że od recenzentów można oczekiwać dokonania oceny spełnienia wszystkich przesłanek warunkujących nadanie tego stopnia, w tym przede wszystkim czy wskazane w dokumentacji wniosku informacje o aktywności naukowej albo artystycznej, o której mowa w art. 291 ust. 1 pkt 3 ustawy, są istotne w ramach danej dyscypliny”.

W świetle powyższego czuję się zatem zobowiązana dokonać w recenzji również oceny szeroko rozumianej aktywności naukowej dr Hanny Wolskiej.

#### **4. Ocena osiągnięć naukowych, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny**

Doktor Hanna Wolska w niniejszym postępowaniu wskazała we wniosku przewodnim jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego monografię naukową zatytułowaną *Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2022, ISBN 978-83-8291-378-1, ss. 267. Recenzentem wydawniczym był prof. dr hab. Leon Kieres.

Zanim jednak przystąpię do oceny przedłożonej monografii należy zwrócić uwagę na jedną bardzo ważną kwestię. Skoro z treści art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy wynika, że stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która posiada **w dorobku osiągnięcia naukowe** albo artystyczne (**w liczbie mnogiej**), stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, **w tym co najmniej** 1 monografię naukową..., 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych.... lub 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe...., to literalnie oznacza to, że wśród tych osiągnięć naukowych (w liczbie mnogiej) musi być co najmniej 1 monografia, 1 cykl lub 1 zrealizowane osiągnięcie projektowe. Zatem ta 1 monografia, 1 cykl lub 1 zrealizowane osiągnięcie projektowe musi stanowić podzbiór w większym zbiorze osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój danej

<sup>1</sup> Rada Doskonałości Naukowej, *Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego*, Poradnik <https://www.rdn.gov.pl/dl/210/attachment/fe661d/Poradnik%20habilitacja.pdf>, s. 32, (dostęp: 23.01.2023 r.).

dyscypliny, na który składają się co najmniej dwa (a zatem może być ich i więcej) osiągnięcia naukowe, tak żeby występowały one w liczbie mnogiej. W związku z tym z dosłownego brzmienia art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy wynika, że 1 tylko monografia, 1 cykl lub 1 zrealizowane osiągnięcie projektowe to za mało. Dodatkowym potwierdzeniem dla przyjęcia powyższego założenia, jest także brzmienie art. 220 ust. 2 pkt. 2 ustawy, zgodnie z którym wniosek w przedmiocie wszczęcia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego obejmuje wykaz osiągnięć (znowu w liczbie mnogiej), o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy. Na takim samym stanowisku stoi również Rada Doskonałości Naukowej w przywoływanym powyżej Poradniku *Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego*, wskazując na stronie 12, że warunkiem nadania stopnia doktora habilitowanego „jest przedłożenie do oceny co najmniej dwóch osiągnięć, które spełniają kryterium istotnego wkładu w rozwój określonej dyscypliny”.

A zatem Habilitantka powinna we wniosku przewodnim wskazać co najmniej dwa osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym przypadku nauki prawne. Już na wstępie zatem z powyższego wynika, jakoby wskazanie przez Habilitantkę we wniosku jednej tylko monografii nie spełnia podstawowej przesłanki koniecznej do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego, o której mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Jednakże, należy zwrócić uwagę na inną bardzo ważną kwestię. Otóż, pod rządami uprzednio obowiązującej ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki<sup>2</sup>, w której w art. 16 również mowa była o osiągnięciach naukowych (w liczbie mnogiej) stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej (choć nie występowało wówczas w ogóle pojęcie dorobku i ustawa nie wymagała aby wśród tych osiągnięć była co najmniej 1 monografia, 1 cykl lub 1 zrealizowane osiągnięcie projektowe, natomiast zawierała definicję osiągnięcia naukowego /w liczbie pojedynczej/, którym było m.in. dzieło opublikowane w całości lub w zasadniczej części albo cykl publikacji powiązanych tematycznie) wskazanie jako osiągnięć naukowych, o których mowa w art. 16 ustawy z 2003 r. jednej monografii było wystarczające. Jednakże wówczas habilitanci wskazując to jedno osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej, zaznaczali, że jest to najważniejsze (podstawowe) osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej.

---

<sup>2</sup> Ustawa z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, Dz. U. z 2017 r., po. 1789; dalej: u.s.n.t.n.

Pomimo tego, że w roku 2018 r. przepisy uległy zmianie, i obecnie obowiązują w tym zakresie art. 219 ustawy, dotychczasowa praktyka często stosowana jest nadal, przy czym nie jest to wyrazem ignorancji obowiązującego stanu prawnego, a pewnego rodzaju wprowadzenia w błąd osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, treścią wzoru wniosku przewodniego oraz załączników, które należy do niego dołączyć – autoreferatu oraz wykazu osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny (o czym za chwilę).

Dlatego też w niniejszym postępowaniu Habilitantka, wzorem dotychczasowej praktyki sprzed 2018 r., i zgodnie z treścią wzoru wniosku przewodniego wskazała w nim tylko i wyłącznie jedną monografię mianując ją osiągnięciem naukowym (w liczbie pojedynczej) będącym podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Nie oznacza to jednak, że dr Hanna Wolska nie posiada w swoim dorobku innych osiągnięć naukowych, które mogą pretendować do tego, by uznać je za osiągnięcia stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym przypadku nauki prawne.

Aby odnaleźć powód takiego postępowania należy wrócić do problematycznych wzorów dokumentów, które należy przedłożyć w celu wszczęcia postępowania habilitacyjnego. Wzory tej dokumentacji zamieszczone zostały na stronie internetowej Rady Doskonałości Naukowej<sup>3</sup>, zatem habilitant nie ma wpływu na ich ogólny kształt. Są one – moim zdaniem – w świetle aktualnie obowiązującego stanu prawnego błędnie skonstruowane i do tego wewnętrznie niespójne, żeby nie powiedzieć sprzeczne. We wniosku przewodnim mowa bowiem o konieczności określenia osiągnięcia naukowego (w liczbie pojedynczej, w przeciwieństwie do treści art. 219 ust. 1 pkt 2 oraz art. 220 ust. 2 pkt 2 ustawy, gdzie mowa jest o osiągnięciach naukowych w liczbie mnogiej) będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Z kolei w pkt. 4 wzoru autoreferatu stanowiącego załącznik nr 3 do wniosku przewodniego, mowa jest już o omówieniu osiągnięć (w liczbie mnogiej), o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy. Omówienie to winno dotyczyć merytorycznego ujęcia przedmiotowych osiągnięć (w liczbie mnogiej), jak i w sposób precyzyjny określać indywidualny wkład w ich (a zatem znowu mamy liczbę mnogą) powstanie, w przypadku, gdy dane osiągnięcie jest dziełem współautorskim, z uwzględnieniem możliwości wskazywania dorobku z okresu całej kariery zawodowej. Tym samym w pkt. 4 autoreferatu powinna zostać przedstawiona ta część dorobku, która stanowi osiągnięcia naukowe (w liczbie mnogiej) stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej

---

<sup>3</sup> <https://www.rdn.gov.pl/postepowanie-habilitacyjne.wymagania-dokumentacyjne-wnioskow-w-sprawie-nadania-stopnia-doktora-habilitowanego.html> (dostęp: 23.01.2023 r.).

dyscypliny, a nie jedynie jedno, o którym mowa we wniosku przewodnim. Habilitantka postępując zgodnie z treścią tych wzorów, we wniosku przewodnim wskazała jedno osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne w postaci monografii pt. *Modele relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami*, natomiast w autoreferacie punkt 4 podzieliła na dwie części. W pkt. 4.1. wskazała monografię wymienioną we wniosku przewodnim, stanowiącą podstawę prowadzenia „przewodu habilitacyjnego” (już użycie zwrotu „przewodu” dobitnie wskazuje na pewnego rodzaju przyzwyczajenia do dotychczasowych regulacji – w obecnie obowiązującym stanie prawnym zrezygnowano bowiem z terminu „przewód habilitacyjny” na rzecz „postępowania habilitacyjnego”), zaś w pkt. 4.2. zamieściła opis pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych, grupując je w cztery obszary badawcze, dotyczące zagadnień prawa gospodarczego publicznego, tj. Prawne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej oraz jej konstytucyjne podłoże, System zamówień publicznych, Gospodarka komunalna, Publicznoprawne aspekty wykonywania zawodów zaufania publicznego. Wnioskodawczyni zaznaczyła, że szczegółowy wykaz tych osiągnięć naukowo-badawczych umieściła w załączniku nr 4 do wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego. Wskazała, że wykaz ten obejmuje, oprócz monografii stanowiącej podstawę „przewodu habilitacyjnego”, 43 publikacje naukowe, w tym 7 monografii, 13 rozdziałów w monografiach, 17 artykułów, 1 głosę, 2 redakcje monografii naukowych oraz redakcje naukowe 3 tomów czasopism – przy czym w ramach powyższego zestawienia znajduje się 9 publikacji obcojęzycznych. Oświadczyła również, że jest autorką 12 haseł w dwóch leksykonach naukowych oraz jednego komentarza do ustawy, że wygłosiła 15 referatów naukowych, w tym 3 na seminariach międzynarodowych, a także 4 na Zjazdach Katedr i Zakładów oraz Zespołów Badawczych Publicznego Prawa Gospodarczego. W punkcie 4.2. autoreferatu wskazała także, że jest kierownikiem i wykonawcą międzynarodowych oraz krajowych grantów naukowych finansowanych m.in. przez Narodowe Centrum Nauki (NCN), Polsko-Niemiecką Fundację na Rzecz Nauki (PNFN), Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA), odbyła trzy staże naukowe w instytucjach zagranicznych (Uniwersytet Justus-Liebig w Giessen – Niemcy, oraz Wydział Prawa Uniwersytetu Masaryka w Brnie – Czechy) oraz otrzymała z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) dwa stypendia zagraniczne na badania w Niemczech i Czechach. Trudno jednak uznać sam udział w projektach naukowych, staże naukowe, stypendia czy organizację konferencji jako osiągnięcie naukowe występujące w dorobku naukowym Habilitantki, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy. Z pewnością jednak stanowią

one przejawy aktywności naukowej, o której mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 3 ustawy, w związku z tym w niniejszej recenzji zostaną omówione w części poświęconej aktywności naukowej Habilitantki. Zresztą Habilitantka sama, w dalszej części autoreferatu opisując szczegółowo cztery wskazane wcześniej nurty badawcze, nazwała udział w projektach aktywnością naukową (s. 14). Ponadto granty, staże, stypendia wymieniła ponownie w pkt. 5 autoreferatu zatytułowanym „Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”, który z założenia przeznaczony jest do wykazania tego typu przejawów aktywności naukowej, zaś w pkt. 6 dotyczącym informacji o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę powtórzyła informacje na temat Jej czynnego udziału w organizowaniu konferencji naukowych.

Natomiast z pewnością za osiągnięcia naukowe uznać można rezultaty prowadzonej przez Nią aktywności naukowej w formie opublikowanych prac. Zatem należałoby chyba przyjąć, że wskazane w pkt. 4.2. publikacje Wnioskodawczyni uznaje za dalsze swoje (poza monografią wskazaną w pkt. 4.1.) osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, o których mowa w art. 219 ust.1 pkt. 2 ustawy, skoro zamieściła je w pkt 4 autoreferatu opatrzonym opisem „Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy”.

Jednakże oprócz wniosku przewodniego i dołączonego do niego autoreferatu (załącznik nr 3), habilitant zobowiązany jest jeszcze dołączyć załącznik nr 4 noszący nazwę „Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny”. Z założenia zatem cały załącznik powinien odnosić się do osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny – co wynika z jego tytułu nagłówkowego. Tymczasem załącznik ten składa się z czterech części, przy czym (zgodnie z treścią wzoru) tylko w części I załącznika należy zamieścić informacje na temat osiągnięć naukowych (w liczbie mnogiej), o których mowa w art. 219 ust. 2 pkt 2 ustawy. A zatem zakres przedmiotowy części I powinien się pokrywać z zakresem przedmiotowym całego załącznika. Jednakże kolejne punkty tej części formularza (cz. I pkt. 1-3) sugerują jakoby należało w niej wskazać nie wszystkie posiadane w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej, a jedynie, wymaganą w tym zakresie, co najmniej 1 monografię (pkt 1), lub 1 cykl (pkt 2) lub 1 zrealizowane osiągnięcie projektowe. Nie ma w tej części I formularza bowiem miejsca na wskazanie innych osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej, mimo, że w nagłówku części I mowa jest o osiągnięciach naukowych

w liczbie mnogiej. A zatem treść tych trzech punktów części I załącznika ogranicza jednak jej zakres przedmiotowy. Natomiast z treści punktów zamieszczonych w dalszych częściach formularza wynika, że ta pozostała część osiągnięć naukowych, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy powinna być wykazana w części II dotyczącej aktywności naukowej (w której wskazać bowiem należy całą pozostałą część dorobku niewymienionego w części I, a nie jedynie pozostałą część niezaliczoną do osiągnięć naukowych, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy). W związku z tym nie można uznawać należnych do wykazania w pkt. 1-4 części II publikacji za li tylko dorobek niestanowiący wspomnianego wkładu, aczkolwiek niewątpliwie wpisujących się również w szeroko rozumianą aktywność naukową wnioskodawcy. Na marginesie należy dodać, że część II załącznika odnosząca się do informacji o aktywności naukowej albo artystycznej, w zakresie dotyczącym dorobku naukowego niestanowiącego znacznego wkładu w rozwój określonej dyscypliny, część III dotycząca współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz część IV obejmująca dane naukometryczne w ogóle nie powinny być umieszczone w tym wykazie, skoro miał on dotyczyć osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, a nie całej aktywności naukowej habilitanta.

Analizując całość dokumentacji, którą habilitant zobowiązany jest złożyć wnioskując o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego uznać należy, że jedynie wzór autoreferatu nie ogranicza wnioskującego do wskazania wyłącznie jednego osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej. I chociaż dla recenzenta wiążąca powinna być treść wniosku przewodniego Habilitantki, to właśnie z uwagi na niedoskonałość jego wzoru oraz dołączanych do niego załączników (zwłaszcza załącznika nr 4) zamieszczonych na stornie RDN, obowiązujących w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego uznaję – z dobrodziejstwem dla Habilitantki, że pomimo pewnego chaosu w złożonej dokumentacji i braku logicznego zakwalifikowania poszczególnych publikacji jako osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, intencją Jej było wskazanie więcej niż jednego takiego osiągnięcia, przy czym niewątpliwie jako najważniejsze z nich uznaje ona monografię pt. *Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami*, reszta zaś została wskazana w pkt. 4.2. autoreferatu. Rzecz jasna, rolą recenzenta jest ocena tego, czy wszystkie wskazane przez Habilitantkę w tym punkcie publikacje uznać można za osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne.



W przeciwnym bowiem razie należałoby uznać, że wskazanie przez dr Hannę Wolską we wniosku jednej tylko monografii nie spełnia podstawowej przesłanki koniecznej do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego, o której mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy. Oczywistym jest jednak, że Habilitantka w rzeczywistości posiada o wiele większy, niekwestionowany dorobek naukowy, a wskazanie we wniosku przewodnim samej tylko monografii jako osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy, stanowiącego znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny jest jedynie uchybieniem formalnym niemającym znaczenia w niniejszym postępowaniu.

#### **4.1. Ocena monografii pt. *Model racji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami***

W pierwszej kolejności dokonam oceny przedstawionej przez Habilitantkę monografii, którą, z uwagi na to, że Wnioskodawczyni wskazała ją jako podstawę prowadzenia „przewodu habilitacyjnego”. Monografia ta, zgodnie z treścią art. 219 ust. 1 pkt 2 lit.a ustawy powinna zostać wydana przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, 1 (wykaz wydawnictw punktowanych).

Wskazana przez Wnioskodawczynię monografia naukowa pt. *Model racji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2022, ISBN 978-83-8291-378-1, ss. 267 + XXXV. Wydawnictwo to znajduje się w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 lit.a ustawy. Warunek formalny został zatem spełniony.

Jeżeli monografia ta ma być dowodem (aczkolwiek przypomnę nie jedynym) „znacznego wkładu” Habilitantki w rozwój dyscypliny naukowej powinna zawierać sformułowanie, analizę i rozwiązanie nowego problemu naukowego, ważnego dla rozwoju dyscypliny nauki prawne, bądź rozwiązanie problemu znanego już, lecz dotychczas nie rozstrzygniętego. Rozprawa habilitacyjna powinna ponadto charakteryzować się wysokim poziomem pod względem formy opracowania; winna być napisana jasno oraz opatrzona aparatem naukowym zawierającym wykaz publikacji i innych źródeł, na których oparł się autor<sup>4</sup>.

---

<sup>4</sup> S. Przewłocki, *Kryteria oceny dorobku osób ubiegających się o tytuł profesora albo stopień doktora habilitowanego w aspekcie ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych oraz wymagań centralnej Komisji*

W odniesieniu do samego pojęcia monografii naukowej miarodajny jest w obecnym stanie prawnym § 10 ust. 1 rozporządzenia z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej<sup>5</sup>. Wynika z niego, że monografią naukową jest recenzowana publikacja książkowa: 1) przedstawiająca określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy; 2) opatrzona przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym.

Moim zdaniem przedłożona przez Wnioskodawczynię monografia spełnia wskazane powyżej kryteria.

### **Uwagi ogólne**

Ponieważ przedstawiona monografia naukowa ma stanowić znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, to podstawowym punktem odniesienia powinien być stan badań naukowych przed przedstawieniem recenzowanego osiągnięcia oraz po nim. Podstawowym pytaniem, na które zatem należy odpowiedzieć, jest to, czy dane osiągnięcie sprawia, że stan nauki w danej dziedzinie uległ rozwojowi (powiększeniu) oraz czy ma on charakter istotny (znaczny).

Nie ulega wątpliwości, na co wskazała sama Habilitantka, że dotychczas w doktrynie prawa gospodarczego nie była podejmowana prób stworzenia modelu i dokonania całościowej relacji wzajemnych pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. Nie oznacza to jednak, że w literaturze przedmiotu nie były podejmowane próby analiz, które zmierzały do wyjaśnienia charakteru tych relacji czy sytuacji prawnej jednej ze storn modelu relacji wertykalnych w gospodarce. Pozycja drugiej grupy podmiotów w takim modelu była zaś ukazywana fragmentarycznie oraz stanowiła jedynie odbicie statusu prawnego podmiotów, które stanowiły główny przedmiot analiz. Takie opracowania opublikowali m.in. L. Bar, *Położenie prawne przedsiębiorstwa państwowego w sferze prawa administracyjnego*, PWN 1968 oraz A. Chełmoński, *Przedsiębiorstwa państwowe wobec organów zwierzchnich*, Wrocław 1966. Jak widać pozycje te nie dość, że z uwagi na tytuł recenzowanej monografii mają charakter szczątkowy, to dotyczą rozważań na tle prawa obowiązującego w latach 60-tych ubiegłego stulecia. Nie sposób zatem nie zgodzić się z Habilitantką, że „postępująca komplikacja życia gospodarczego, wielość realizowanych w tym obszarze celów publicznych, wielopłaszczyznowe układy stosunków prawnych,

---

ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, [http://ogigi.polsl.pl/biuletyny/zeszyt\\_10/z10\\_9.pdf](http://ogigi.polsl.pl/biuletyny/zeszyt_10/z10_9.pdf), s. 2-3 (dostęp: 23.01.2023 r.).

<sup>5</sup> Rozporządzenie z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej, Dz. U. z 2022 r., poz. 661.

współczesne wyzwania oraz zagrożenia geopolityczne sprawiają, że skonstruowanie modelu, wskazanie istoty oraz cech relacji nawiązywanej między krajowym organem administracji publicznej a przedsiębiorcą stanowi wartościowe zagadnienie badawcze oraz jest niezwykle potrzebne z praktycznego punktu widzenia. Przede wszystkim ma na celu wytyczenie granic prawnie dopuszczalnego oddziaływania krajowych organów administracji publicznej na działalność przedsiębiorców, co prowadzi również do udzielenia odpowiedzi na pytania o wpływ tych organów na zachowania rynkowe uczestników stosunków gospodarczych oraz, w dalszej perspektywie o wpływ na inne relacje społeczne” (s. 5-6 monografii). Dlatego też podjęcie przez Habilitantkę problematyki dotyczącej modelu relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami w zaproponowanej przez Nią formule stanowi pierwsze takie na polskim rynku wydawniczym, kompleksowe opracowanie. Już więc objęcie rozważaniami tej problematyki zasługuje na pozytywną ocenę, oznacza bowiem wypełnienie istniejącej w tym przedmiocie luki w doktrynie. Ponadto świadczy również o tym, że Autorka nie boi się wyzwań. Tytułowe zagadnienie wymagało bowiem w pewnym – niewielkim, ale jednak – zakresie podjęcia badań o charakterze interdyscyplinarnym. Bo chociaż praca zasadniczo koncentruje się na wybranych zagadnieniach mieszczących się w obszarze prawa publicznego, to jednak miejscami prowadzenie badań nie byłoby możliwe bez odwołań do prawa prywatnego np. w zakresie rozważań na temat elementu podmiotowego modelu relacji.

### **Ocena szczegółowa**

Tematem recenzowanej monografii, a jednocześnie podstawowym zadaniem badawczym Autorka uczyniła stworzenie – z materiału normatywnego, uwarunkowań aksjologicznych i politycznych, a także procesów empirycznych – modelu relacji występującej w sferze gospodarczej pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. W związku z tym wyznaczyła Ona trzy zasadnicze problemy badawcze. Pierwszy z nich dotyczy ustalenia zakresu podmiotowego modelu relacji. Drugi odnosi się do wywierania wpływu na kształt modelu relacji pomiędzy wymienionymi podmiotami prawa przez uwarunkowania aksjologiczne i uwarunkowania polityki publicznej. Trzeci z kolei koncentruje się na zagadnieniu zależności i powiązań występujących pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami na płaszczyznach reglamentacji oraz regulacji. Realizacja tak zakreślonych problemów badawczych pozwoliła Autorce na udowodnienie tezy głównej monografii, według której model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami jest konstrukcją opartą na szeregu

wzajemnie ze sobą powiązanych elementów, na które znaczący wpływ mają czynniki o charakterze normatywnym, aksjologicznym i politycznym (polityka publiczna). Rzecz jasna na elementy tej relacji oddziałują również inne czynniki tj. społeczne, ekonomiczne, zwyczajowe i psychologiczne, jednakże mają one marginalny lub wyłącznie pośredni wpływ. Dlatego też Autorka świadomie nie objęła zakresem swych badań wszelkich możliwych zmiennych, które teoretycznie mogłyby wpływać na model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami.

Oprócz tezy głównej, co wydaje się uzasadnione, Autorka sformułowała także 4 tezy częściowe:

- 1) konstrukcja modelu stanowiącego przedmiot analizy pozwala na ukazanie różnej pozycji prawnej jej elementów podmiotowych, będących stronami relacji; z jednej strony, są to podmioty, które dla podejmowania określonych działań wymagają wyposażenia w kompetencje, z drugiej natomiast, występują jako podmioty określonych praw i obowiązków;
- 2) wśród wartości wyrażonych w zasadach prawa można wskazać takie, które determinują działanie i zaniechanie organów w sferze gospodarki i przesądzają o kształcie modelu relacji z przedsiębiorcami; wartości te stanowią również gwarancje normatywnie wyznaczonego, pożądanego sposobu działania krajowych organów administracji publicznej względem uczestników życia gospodarczego;
- 3) prawo jest instrumentem, który wyposaża politykę publiczną w moc sprawczą, a zarazem barierą w zakresie swobody jej kształtowania przez upoważnione organy wobec samej administracji publicznej, jak i relacji zachodzącej pomiędzy nią a przedsiębiorcami;
- 4) treść modelu relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami kształtuje również pewien zakres władzy dyskrecjonalnej, który dostrzegalny jest między innymi przy sprawowaniu przez organy funkcji reglamentacyjnej oraz regulacyjnej; władza ta skupia się na luzie decyzyjnym, dokonywaniu wykładni pojęć niedookreślonych oraz uznaniu administracyjnym.

Założony cel pracy i postawione tezy badawcze determinowały wybór metod badawczych. Wśród podstawowych, które zostały wykorzystane w recenzowanej monografii wskazać należy metodę dogmatyczną. Za pomocą tej metody Habilitantka dokonała analizy treści oraz interpretacji przepisów prawa, posługując się jednocześnie dyrektywami wykładni językowej, systemowej oraz funkcjonalnej. Dzięki tej metodzie mogła Ona również

usystematyzować – teoretycznie i całościowo – zagadnienia podejmowane w monografii oraz dojść do rozwiązania konkretnych problemów praktycznych z zakresu obowiązywania prawa i jego stosowania.

Analizę opartą na wspomnianej powyżej metodzie Autorka uzupełniła metodą empiryczną oraz uwagami o podłożu aksjologicznym. Cel pracy wymagał bowiem odzwierciedlenia modelu relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami, który występuje w rzeczywistości. Przeprowadzanie badań empirycznych umożliwiło Habilitantce udzielenie odpowiedzi na pytania, czy stan prawny oraz stosowana praktyka organów administracji publicznej pokrywają się, oraz jak należałoby usprawnić nieprawidłowe elementy dotyczące relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami? Ponadto uznała Ona za konieczne nawiązanie do wartości tkwiących u podłoża relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. W zakresie uzupełniającym Autorka posłużyła się metodą prawnoporównawczą, która pozwoliła na odniesienia do rozwiązań prawnych wypracowanych w innych krajowych porządkach prawnych.

Rzecz jasna zagadnienia przedstawione w rozprawie wymagały także posłużenia się dorobkiem doktryny, wskazania stanowisk reprezentowanych w orzecznictwie oraz przedstawienia poglądów krajowych organów administracji publicznej.

Zastosowane w recenzowanej monografii metody badawcze należy ocenić pozytywnie. Dzięki nim Autorce udało się dokonać dogłębnej analizy tytułowego zagadnienia.

### **Struktura i objętość**

Istotne znaczenie dla ogólnej oceny rozprawy naukowej ma poprawność ujęcia i usytuowania problemów, zagadnień i kwestii będących przedmiotem prowadzonych badań. Warunkiem ich właściwej prezentacji jest przejrzysta i logiczna wewnętrzna struktura pracy. Recenzowana monografia składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów podzielonych następnie na podrzędne jednostki redakcyjne oraz zakończenia. Ponadto praca została opatrzona bibliografią. Niestety zabrakło w niej wykazu aktów prawnych. W bibliografii powinny jednak zostać wskazane wszelkie źródła, z których Autorka korzystała podczas pracy nad książką. Akty prawne wraz z danymi publikacyjnymi można co prawda odnaleźć na początku monografii (zaraz po spisie treści) w zamieszczonym tam wykazie skrótów. Jednakże nie są to wszystkie akty wykorzystane w pracy. Jak wynika bowiem z dogłębnej lektury tekstu, nie wszystkim aktom prawnym, do których Habilitantka odwoływała się w treści, nadała Ona

skrótów, a zatem, akty te nie znalazły się w tym wykazie (np. ustawa Prawo bankowe – s. 80). Co więcej, nie znalazły się w nim również niektóre akty, w odniesieniu do których Autorka używała jednak skrótów – np. Kodeks cywilny (KC) – m.in. s. 78, czy ustawa o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (RMŚPU) – m.in. s. 191.

Generalnie jednak wymienione elementy struktury świadczą o klasycznym podejściu Autorki do konstrukcji rozprawy, co zasługuje na aprobatę. Pewnego rodzaju nowością jest umieszczenie bibliografii na początku pracy po wykazie skrótów i wstępie, a przed jej merytoryczną częścią i opatrzenie tych części odrębną numeracją stron, oznaczaną cyframi rzymskimi. Walorem pracy jest natomiast przejrzysta struktura poszczególnych rozdziałów. Autorce w zasadzie udało się uniknąć wielostopniowych podziałów wewnętrznych, które niestety w niektórych opracowaniach są niezbędne.

Pozytywnie należy ocenić także i to, że Autorka, w przeciwieństwie do wielu innych autorów nie ma manieri zamieszczania przed jednostkami dzielącymi rozdział bądź kolejną jednostkę redakcyjną, fragmentów tekstu niepodlegających temu podziałowi i pozostających poza wprowadzoną numeracją. Konsekwentnie w każdym rozdziale zamieszcza Ona słowo wstępne w odpowiednio wydzielonej w tym celu i ponumerowanej jednostce redakcyjnej zatytułowanej „Wprowadzenie”, zaś pod koniec każdego rozdziału umieszcza podsumowania – stanowią one dobrą praktykę, pozwalając na sformułowanie końcowych wniosków, dokonanie ocen oraz uwypuklenie spostrzeżeń. Świadczy to o tym, że nie zabrakło konsekwencji przy tworzeniu wewnętrznej struktury pracy.

Cała praca wraz z wszelkimi wykazami liczy 302 strony (267 tekstu głównego + XXXV spisów, wykazów, bibliografii i wstępu). Biorąc pod uwagę przedmiot rozważań oraz treść pracy, której szczegółowa ocena zostanie przedstawiona w kolejnej części niniejszej recenzji, należy uznać, że we wskazanej objętości udało się Autorce przedstawić i poddać analizie obrane za przedmiot rozprawy problemy.

### **Treść pracy**

„Wstęp” pracy wypełnia swoją rolę, stanowiąc wprowadzenie do szczegółowych rozważań i oddaje tematykę poszczególnych rozdziałów. Można w nim też znaleźć wskazane cele pracy, hipotezy oraz opis wykorzystanych w pracy metod badawczych.

Rozdział pierwszy poświęcony został wyjaśnieniu terminu „model”. Autorka przedstawiła w nim najczęściej występujące znaczenie tego terminu. Odniosła się również do zagadnienia postrzegania tego pojęcia na tle całego systemu prawa. Habilitantka słusznie dokonała dogłębnej analizy terminologicznej takich pojęć jak: „model”, „system”, „teoria”,

„postulat”, „standard” służącej wykazaniu wzajemnych różnic i związków znaczeniowych zachodzących pomiędzy nimi. W rozdziale tym wskazała Ona również główne typy, funkcje i cechy nie tylko samych modeli naukowych, ale także relacji pomiędzy dwoma podmiotami prawa. Dzięki temu Habilitantce udało się sprecyzować charakter i poszczególne elementy konstruowanego modelu relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami.

Wspomniane krajowe organy administracji publicznej i przedsiębiorcy stanowią strony analizowanej w recenzowanej monografii relacji. Dlatego też Autorka w rozdziale drugim skoncentrowała uwagę na elemencie podmiotowym modelu relacji. W tej części pracy przedstawiła poglądy doktryny oraz odniosła się do płaszczyzny normatywnej, nawiązującej do pojęcia organu administracji publicznej i przedsiębiorcy. Wskazała także, co było istotne, na swoiste cechy stron tej relacji. Poczynione badania pozwoliły Jej określić pozycję prawną krajowych organów administracji publicznej i przedsiębiorców w łączących ich relacjach, a także doprowadziły Ją do wykazania, że nawet brak jednolitych definicji legalnych, pozwala na jednoznaczne przypisanie im roli i cech je charakteryzujących. Dzięki temu Habilitantka słusznie przyjęła, że „w odniesieniu do przedsiębiorców bardziej przydatne staje się rozumienie terminu >>organ administracji publicznej<< w sposób autonomiczny, w znaczeniu szerokim, obejmującym każdy podmiot, który został wyposażony w kompetencje do realizowania danej formy działania administracji względem przedsiębiorcy” (s. 256). Dlatego też podzielić należy sformułowany przez Autorkę postulat rezygnacji z definiowania tych pojęć w sposób odrębny w wielu aktach, czy wyłącznie na użytek jednego aktu normatywnego. Zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest przyjęcie jednej wspólnej definicji i ewentualne wprowadzanie wyjątków od niej na potrzeby danej regulacji. Ponadto zgodzić należy się również z tym, że w odniesieniu do definicji przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezbędne jest wyraźne odniesienie się do kwestii jej zdolności do czynności prawnych.

Istotne z punktu widzenia tytułowego zagadnienia badawczego, a zarazem ciekawe są rozważania zamieszczone w dalszych trzech rozdziałach monografii. W rozdziale trzecim Habilitantka przeprowadziła analizę uwarunkowań aksjologicznych, stanowiących podłoże dla ukształtowania modelu relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. Przeprowadzone badania pozwoliły Jej na wykazanie tego, że wartości w istotny sposób wpływają na kształt tego modelu relacji. Przyczyniają się one do kierunkowej interpretacji pojęć niedookreślonych oraz klauzul generalnych. Dalsze ustalenia poczynione w rozdziale trzecim dały Autorce podstawę do wskazania tych spośród zasad

prawa, które wobec pozostałych determinują działania organów w sferze gospodarki i zajmują szczególną pozycję w modelu relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. Jej zdaniem, nośnikami wartości natury fundamentalnej dla relacji publiczno-prywatnej, określającymi istotę tej relacji, a w konsekwencji jej zakres, są: zasada społecznej gospodarki rynkowej oraz klauzula interesu publicznego.

W rozdziale czwartym Autorka poddała zbadaniu wpływ polityki publicznej na treść norm prawnych i aktywność krajowych organów administracji publicznej w relacjach z przedsiębiorcami. Zakresem analizy objęła ona procesy zachodzące wewnątrz administracji publicznej, które stanowią konsekwencję europeizacji, politycznego kierunku zmian legislacyjnych w kontekście optymalizacji działania aparatu administracyjnego, jej struktur, podstaw i standardów względem podmiotów zewnętrznych oraz preferencji dla określonych kategorii przedsiębiorców. W wyniku przeprowadzonej analizy Habilitantka potwierdziła, że powiązania między polityką publiczną a prawem, na płaszczyźnie relacji zachodzących pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami, są istotne i dwukierunkowe. Autorka konkluduje bowiem, z czym nie sposób się nie zgodzić się, że z jednej strony, system prawny odzwierciedla założenia i kierunki polityki publicznej, obszary działań administracji publicznej, a często również i środki jej realizacji względem przedsiębiorców. Z drugiej zaś, kształtowanie polityki publicznej powinno się mieścić w zakresie, w którym właściwe organy upoważnione są do stosowania prawa, jak również do określania zasad funkcjonowania administracji publicznej.

Rozdział piąty, ostatni, poświęcony został reglamentacji oraz regulacji działalności gospodarczej, czyli płaszczyznom aktywności państwowej wywierającym znaczący wpływ na ukształtowanie relacji nawiązywanej pomiędzy organami administracji publicznej oraz podmiotami podejmującymi i wykonującymi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Autorka określiła w nim rolę krajowych organów administracji publicznej oraz prawne granice przysługujących im w tym zakresie kompetencji. Odniosła się również do zawartego w Konstytucji RP wymogu ograniczenia wolności działalności gospodarczej wyłącznie w drodze ustawy. Wskazała przykłady wprowadzenia restrykcji na poziomie podustawowym w formie rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w roku 2020. Omówiła łączące się z ustanowieniem tych rozporządzeń kontrowersje prawne.

W tej części pracy Habilitantka przedstawiła również swoje spostrzeżenia na temat umownego zlecenia przedsiębiorcom przez krajowe organy administracji publicznej wykonywania określonych zadań publicznych w kontekście reglamentowania działalności



gospodarczej. Dodatkowo przedstawiła także przykłady z praktyki krajowych organów administracji publicznej w zakresie korzystania z przysługującej im władzy. Władza ta, jak słusznie zauważa Autorka, skupia się wokół trzech komponentów, tj. luzu decyzyjnego, wykładni pojęć niedookreślonych oraz uznania administracyjnego. Komponenty tej władzy pozwalają organom administracji publicznej wpływać na kształt ich relacji z przedsiębiorstwami.

W zakończeniu monografii Autorka podsumowuje kompleksowo, wynikające z całości przeprowadzonych rozważań argumenty, potwierdzające przyjęte przez Nią na wstępie tezy, po części przedstawiane już wcześniej w podsumowaniach poszczególnych rozdziałów. Podstawowym celem badań było potwierdzenie tezy badawczej, zgodnie z którą model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami jest konstrukcją opartą na szeregu wzajemnie ze sobą powiązanych elementów, na które znaczący wpływ mają czynniki o charakterze normatywnym, aksjologicznym i politycznym, co udało się Autorce osiągnąć. Wartość pracy dodatkowo podnoszą sformułowane w zakończeniu, cenne postulaty *de lege ferenda*.

#### **Strona formalno-redakcyjna**

Strona formalno-redakcyjna recenzowanej monografii jest zgodna ze standardami prac naukowych. Autorka posługuje się językiem specjalistycznym. Prowadzony wywód jest przemyślany i logiczny. Monografię czyta się przyjemnie, bez problemu odczytując intencje Autorki.

#### **Źródła wykorzystane w pracy**

Niebagatelnym elementem rozprawy naukowej jest jej strona warsztatowa. Dokonując z tego punktu widzenia oceny należy z aprobatą stwierdzić, że Habilitantka wykorzystала ponad 300 pozycji opublikowanych w tradycyjnej postaci oraz ok. 30 innych źródeł, w tym w części opublikowanych w postaci elektronicznej. Wskazać należy, że część literatury jest obcojęzyczna, co zasługuje na szczególne podkreślenie. Powoływana literatura została wykorzystana w sposób prawidłowy. Z analizy tekstu głównego oraz przypisów wynika, że odwoływanie się do odpowiednich opracowań następowało tylko wówczas, gdy było to merytorycznie uzasadnione.

Dokonując oceny wykorzystanych w pracy źródeł należy również pozytywnie odnieść się do kilkudziesięciu orzeczeń sądów i trybunałów zarówno krajowych, jak i europejskich oraz licznych aktów prawnych. Uwzględniając przedstawione powyżej uwagi należy

stwierdzić, że dobór i sposób wykorzystania całości materiału źródłowego nie budzi zastrzeżeń i zasługuje na aprobatę.

.....

Z poczynionych powyżej uwag rysuje się pozytywny obraz recenzowanej monografii. Jest to opracowanie świadczące o pewnej dojrzałości naukowej Autorki, przejawiającej się przede wszystkim w umiejętności doboru źródeł, formułowaniu precyzyjnych, syntetycznych wniosków w oparciu o logiczną, dojrzałą argumentację. Habilitantka wykazała się umiejętnością samodzielnego opracowania istotnego tematu z zakresu nauk prawnych, stosownie do poziomu Jej zaawansowania naukowego. Świadczy to o posiadaniu przez Habilitantkę wiedzy i umiejętnościach badawczych wymaganych do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. O dobrym warsztacie Autorki świadczy także łączna liczba przypisów umieszczonych w tekście recenzowanej monografii, która wynosi ok. 800, w tym ich część nie stanowi zwykłych referencji źródłowych, ale są to przypisy porównawcze i dygresyjne. Tak duża liczba odniesień dowodzi umiejętności Autorki w zakresie wykorzystania bazy źródłowej w pracy naukowej, przedstawienia zagadnienia naukowego w sposób oryginalny i twórczy oraz napisania opracowania książkowego z użyciem właściwego dla dyscypliny nauki prawne aparatu naukowego. Wartością dodaną, czy też znacznym wkładem Habilitantki w rozwój nauk prawnych w zakresie prawa gospodarczego jest zatem – pomimo opisanych powyżej drobnych niedoskonałości – nowatorski temat podjętych badań, twórczo rozpatrzony, a co za tym idzie oryginalne i istotne dla doktryny prawa ustalenia i konkluzje.

Zatem, podsumowując część dotyczącą wskazanego przez Habilitantkę osiągnięcia naukowego, należy uznać, że publikacja ta stanowi oryginalną i naukowo doniosłą prezentację problemu modelu relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami. Oznacza to tym samym, że stanowi ona znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy.

#### **4.2. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych (pozostałego osiągnięcia naukowego) stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy**

Wymagane ustawą minimum, w postaci monografii opublikowanej w szczególony sposób, niewątpliwie Habilitantka spełnia, czego wyrazem jest poddana powyżej recenzji monografia pt. *Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej*

a przedsiębiorcami. Zatem aby w pełni zadośćuczynić przesłance z art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy konieczne jest jeszcze wykazanie co najmniej jednego osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, przy czym ustawa nie narzuca jaką powinno ono przybrać formę – ważne aby spełniało przesłankę znacznego wkładu w rozwój danej dyscypliny. Jak już wspominałam na wstępie niniejszej recenzji, Habilitantka kierując się ściśle treścią wzorów dokumentów, które należy przedłożyć w postępowaniu habilitacyjnym nie wskazała ani we wniosku przewodnim, ani w wykazie osiągnięć naukowych stanowiącym załącznik nr 4 do wniosku żadnego dalszego osiągnięcia naukowego stanowiącego Jej zdaniem istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Natomiast w pkt. 4 autoreferatu przeznaczonym na omówienie osiągnięć naukowych, o których mowa w art. 219 ust.1 pkt 2 ustawy wskazała w punkcie 4.1. monografię pt. *Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami* określając ją jako monografię naukową stanowiącą podstawę prowadzenia „przewodu” habilitacyjnego, zaś w pkt. 4.2. wskazała jeszcze dalsze liczne publikacje naukowe (w odniesieniu do niektórych nie wskazując jednak tytułów – oczywiście zostały one szczegółowo wskazane w części II załącznika nr 4, zaś całe teksty tych opracowań dołączone zostały w kopiach do wniosku), a także wiele innych przejawów aktywności naukowej ujmując je w czterech grupach tematycznych, odpowiadających badaniom prowadzonym w odpowiednich obszarach zainteresowań badawczych. Rzeczą oczywistą jest, że wszystkich wskazanych w tym punkcie pozycji (zwłaszcza staży, czy samego organizowania konferencji naukowych) nie można uznać za osiągnięcia naukowe, a tym bardziej za osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Jednakże, z uwagi na to, iż na wstępie przyjąłam z dobrodziejstwem dla Habilitantki, że intencją Jej było wskazanie więcej niż jednego takiego osiągnięcia, przy czym niewątpliwie jako najważniejsze z nich uznaje Ona monografię pt. *Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami*, pozostałych osiągnięć (a przynajmniej jeszcze jednego) poszukiwać zatem należy wśród publikacji wskazanych w pkt. 4.2. autoreferatu.

Za takie osiągnięcie spośród wskazanych w pkt 4.2. autoreferatu niewątpliwie uznaję autorską monografię pt. *Realizacja zadań publicznych przez spółkę komunalną w systemie zamówień publicznych* (Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018, recenzentami wydawniczymi byli: dr hab. Ewa Przeszło, Prof. UG, dr hab. Andrzej Powalowski), wpisującą się w nurt badań nad systemem zamówień publicznych,

Przy dokonywaniu oceny tej monografii przez pryzmat art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy problematyczne jednak może okazać się to, że monografia ta, to opublikowana drukiem

rozprawa doktorska Habilitantki. Otóż, co prawda zgodnie z treścią art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy mowa jest o osiągnięciach naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej znajdujących się w szerszym dorobku kandydata bez ograniczania go do podoktorskiego, w przeciwieństwie do tego jak to było uregulowane pod rządami ustawy z 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, operującej niejednoznaczny w jej przypadku terminem „osiągnięcia naukowe” (art. 16 ust. 2). Dlatego też w aktualnym stanie prawnym habilitant teoretycznie może wskazać jakiegokolwiek osiągnięcie z całego okresu swojej pracy naukowej, nawet to, które powstało przed obroną doktoratu. Ale to rodzi problem innego rodzaju, a mianowicie w jakim zakresie osiągnięciem, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy, może być dorobek związany z przygotowaniem i opublikowaniem rozprawy doktorskiej? Otóż literalnie zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jeżeli w ramach dorobku habilitanta (do którego wchodzi także jego dorobek jako osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora – w art. 186 ust. 3 ustawy *in principio* jest wprost mowa o dorobku w postępowaniu doktorskim) występuje przybierająca taką formę rozprawa doktorska, będąca znacznym wkładem w rozwój dyscypliny, nie ma zakazu powtórnego dokonywania jej oceny – tym razem na potrzeby postępowania habilitacyjnego. Zdaniem jednak H. Izdebskiego „Jedynie funkcjonalna wykładnia omawianych przepisów prowadzi do wniosku, że – nawet jeżeli nie taka była intencja ustawodawcy – powtórna ocena tego samego, choćby pod względem treści, osiągnięcia naukowego (albo artystycznego) w ramach kolejnych postępowań awansowych powinna być wykluczona”<sup>6</sup>. Z kolei K. Ślęzak opowiada się już jednak za literalną wykładnią art. 219 ust. 1 ustawy uznając, iż w aktualnym stanie prawnym nie ma zakazu powtórnego dokonywania oceny rozprawy doktorskiej, „tym bardziej że wymaganiem stawianym rozprawie doktorskiej jest, zgodnie z art. 186 ust. 1 i 2 p.s.w.n., wyłącznie to, aby prezentowała ona ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej, a jej przedmiotem było oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej albo oryginalne dokonanie artystyczne.

---

<sup>6</sup> H. Izdebski, *Komentarz do art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, [w:] *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, wyd. II, Izdebski H., Zieliński J.M., Wolter Kluwer 2021, wersja elektroniczna <https://sip.lex.pl/#!/commentary/587785532/659595/izdebski-hubert-zielinski-jan-michal-prawo-o-szkolnictwie-wyzszym-i-nauce-komentarz-wyd-ii?cm=URELATIONS> [dostęp: 1.12.2022]. Autor jednak podkreśla, że „Na ile przedstawione tu stanowisko zostanie przyjęte, okaże się dopiero w praktyce – a wobec tego za celowe można uznać doprecyzowanie przepisów o osiągnięciu habilitacyjnym przez wykluczenie z niego prac stanowiących podstawę nadania stopnia doktora”.

W przypadkach, w których poziom naukowy rozprawy doktorskiej może zostać uznany za stanowiący znaczny wkład w rozwój danej dyscypliny naukowej, może on podlegać również ocenie w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego”<sup>7</sup>. Również zdaniem Rady Doskonałości Naukowej opublikowanym we wspomnianym już w niniejszej recenzji Poradniku „nie ma przeszkód formalnych, by przedmiotowej ocenie poddać rozprawę doktorską (jeżeli została ona opublikowana), czy też dorobek powstały przed nadaniem stopnia doktora”<sup>8</sup>.

Chociaż osobiście uważam, że rozprawa doktorska jednak nie powinna podlegać po raz drugi ocenie w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego jako główne (najważniejsze) osiągnięcie naukowe, stanowiące podstawę do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego, to z uwagi na wskazanie RDN-u przyjmuję ją jako drugie osiągnięcie naukowe Habilitantki stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Pewnego rodzaju argumentem dodatkowo przemawiającym za takim stanowiskiem jest również i to, że skoro Habilitance został nadany stopień doktora w marcu 2017 roku, to uwzględniając proces recenzowania pracy i przygotowania się do samej obrony, rozprawa musiała przybrać ostateczną formę pod koniec roku 2016, a zatem obejmowała co najwyżej stan prawny z końca tego roku. Publikowana monografia obejmuje zaś stan prawny obowiązujący w październiku 2017 r., niewątpliwie więc stanowi ona zmodyfikowaną (zapewne uwzględniającą również uwagi recenzentów) i zaktualizowaną wersję rozprawy doktorskiej Habilitantki.

Monografia pt. *Realizacja zadań publicznych przez spółkę komunalną w systemie zamówień publicznych*, Warszawa 2018 została wydana przez Wydawnictwo C.H. Beck. Wydawnictwo to znajduje się w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, aczkolwiek takiego wymagania nie stawia już ustawodawca w odniesieniu do pozostałych osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny.

Podstawowym zagadnieniem badawczym tej monografii jest analiza realizacji zadań publicznych przez spółkę komunalną w systemie zamówień publicznych. W pracy Habilitantka wyznaczyła trzy zasadnicze pytania badawcze:

- 1) jaki jest zakres podmiotowy i przedmiotowy definicji spółki komunalnej,

<sup>7</sup> K. Ślęzak, *Komentarz do art. 219 ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce*, [w:] *Akademickie prawo zatrudnienia. Komentarz*, Baran K.W. (red.), Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020, s. 392 i n. (wersja elektroniczna <https://sip.lex.pl/#!/commentary/587808962/606402/baran-krzysztof-w-red-komentarz-do-wybranych-przepisow-ustawy-prawo-o-szkolnictwie-wyzszym-i...?cm=URELATIONS> [dostęp: 1.12.2022]).

<sup>8</sup> Rada Doskonałości Naukowej, *Poradnik Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego* (<https://www.rdn.gov.pl/dl/210/attachment/fe661d/poradnik%20habilitacja.pdf>, s. 12 [dostęp: 2.12.2022]).

- 2) czy status spółki komunalnej w systemie zamówień publicznych jest uzależniony od formy organizacyjnoprawnej, którą posiada,
- 3) ostatnie pytanie dotyczyło wewnętrznej spójności obowiązujących unormowań w systemie zamówień publicznych.

W ocenie Autorki dla rozwiązania tak zarysowanego problemu badawczego konieczne było udowodnienie 4 tez cząstkowych:

- 1) brak legalnych definicji pojęcia zadań publicznych oraz zadań ze sfery użyteczności publicznej nie pozwala na jednoznaczne określenie katalogu działań noszących charakter tych zadań;
- 2) ustawa o gospodarce komunalnej wskazuje najbardziej racjonalne podmioty gospodarki komunalnej, wśród których znajduje się spółka komunalna, która może realizować zadania w sferze użyteczności publicznej;
- 3) system zamówień publicznych nie zawiera enumeratywnego wyliczenia kategorii podmiotów biorących w nim udział;
- 4) przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych dopuszczają zastosowanie zamówień wewnątrzorganizacyjnych tylko wobec niektórych podmiotów.

Pytania badawcze zdeterminowały strukturę pracy, która składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów podzielonych następnie na podrzędne jednostki redakcyjne oraz zakończenia. Podobnie jak w pierwszej, recenzowanej w tym postępowaniu monografii, w każdym z rozdziałów Autorka zamieściła wprowadzenie do tematyki rozdziału oraz zamyka swoje rozważania podsumowaniem, pozwalającym na sformułowanie końcowych wniosków, dokonanie ocen oraz uwypuklenie spostrzeżeń – co zasługuje na podkreślenie i świadczy o konsekwentnym podejściu do badań naukowych. Zresztą cała konstrukcja tej monografii jest identyczna jak konstrukcja monografii pt. *Model relacji pomiędzy krajowymi organami administracji publicznej a przedsiębiorcami*. A zatem bibliografa (nie obejmująca aktów prawnych) została zamieszczona na początku, przed tekstem głównym, a po wstępie i wykazie skrótów. Wszystkie te części mają odrębną od tekstu głównego numerację stron oznaczoną cyframi rzymskimi. Zapewne taki układ pracy wynika z tego, że obydwie monografie ukazały się nakładem tego samego wydawnictwa – C.H. Beck i w tej samej serii: Monografie prawnicze. Wymienione elementy struktury świadczą jednak o klasycznym podejściu Autorki do konstrukcji rozprawy, co zasługuje na aprobatę. Walorem pracy jest również przejrzysta struktura poszczególnych rozdziałów.

Wynikiem analizy i podsumowań rozdziałów jest udzielenie odpowiedzi na postawione w monografii pytania badawcze. Zakończenie opracowania zawiera również wnioski końcowe prezentujące postulaty pod adresem ustawodawcy.

Cała praca wraz z wszelkimi wykazami i wstępem liczy 202 strony (176+XXVI). Biorąc pod uwagę przedmiot rozważań oraz treść pracy, należy uznać, że we wskazanej objętości udało się Autorce przedstawić i poddać analizie obrane za przedmiot rozprawy problemy.

Przygotowując tę monografię Autorka wykorzystwała szeroki zakres źródeł, w tym ok. 150 pozycji literatury, ok. 30 orzeczeń oraz liczne inne źródła, w tym akty prawne. Dobór i sposób wykorzystania materiału źródłowego nie budzi zastrzeżeń i zasługuje na aprobatę.

Strona formalno-redakcyjna recenzowanej monografii jest zgodna ze standardami prac naukowych. Autorka posługuje się poprawnym językiem. Prowadzony wywód jest przemyślany i logiczny.

.....

Z poczynionych powyżej uwag rysuje się pozytywny obraz tej recenzowanej monografii, świadczący o intuicji badawczej Habilitantki. Monografia ta zatem może być uznana za drugie osiągnięcie naukowe Habilitantki stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Podsumowując całość rozważań zamieszczonych w punkcie 4 (obejmującym ppkt 4.1. i 4.2.) stwierdzić należy, że w dorobku dr Hanny Wolskiej znajdują się osiągnięcia naukowe (w liczbie mnogiej) stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, w tym co najmniej 1 monografia naukowa wydana przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy, w związku z czym Habilitantka spełnia warunek konieczny do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Poza ocenionymi powyżej dwoma osiągnięciami Habilitantki można byłoby jeszcze rozpatrywać w kontekście osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne i poddać ocenie opracowania autorstwa Habilitantki, stanowiące części monografii współautorskich wpisujących się w nurt dotyczący:

- systemu zamówień publicznych (*Institucje i instrumenty kontroli w systemie zamówień publicznych*, A. Powalowski, E. Przeszło, H. Wolska, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa

2018, która stanowi oryginalne opracowanie omawiające problematykę kontroli w obszarze systemu zamówień publicznych), lub

- prawnych uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej oraz jej konstytucyjnego podłoża (*Zakres działania, kompetencje i zadania organów regulacyjnych na rynkach infrastrukturalnych*, M. Jaś-Nowopolska, K. Łuczak, H. Wolska, Bydgoszcz – Gdańsk: Oficyna Wydawnicza Edward Mitek 2018, *Nowe prawo przedsiębiorców*, A. Dobaczewska, A. Powalowski, H. Wolska, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018), lub
- gospodarki komunalnej (*Gospodarka komunalna. Problematyka realizacji zadań publicznych*, M. Biliński, W. Gonet, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020, *Nadzór i kontrola zamówień i koncesji in-house*, P. Nowicki, E. Przeszło, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020, *Kontrola oraz nadzór dotyczący realizacji zadań z zakresu gospodarki komunalnej*, M. Biliński, W. Gonet, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020).

Jednakże z uwagi na to, że do nadania stopnia doktora habilitowanego wystarczające jest posiadanie w dorobku co najmniej dwóch osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, a takie dwa, i to w postaci monografii autorskich, w mojej ocenie Habilitantka posiada, wskazane powyżej części opracowań zaliczam do pozostałego dorobku publikacyjnego, wpisującego się w zakres istotnej aktywności naukowej dr Hanny Wolskiej, i jako takie poddam je poniżej ocenie.

## **5. Ocena aktywności naukowej Pani dr Hanny Wolskiej**

### **Uwagi ogólne**

Tak jak wspominałam na wstępie rolą recenzenta jest, w myśl art. 221 ust. 8 ustawy, jedynie wypowiedzenie się w materii czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy. Skoro jednak warunkiem koniecznym do nadania stopnia doktora habilitowanego jest także, zgodnie art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy, wykazywanie się przez habilitanta istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, to przyjmując za Radą Doskonałości Naukowej oraz czyniąc zadość postanowieniom zwartej w niniejszym postępowaniu umowy, czuję się zobowiązana wypowiedzieć się w niniejszej recenzji również na temat spełnienia przez Habilitantkę także i tej przesłanki.



Zanim jednak do tego przystąpię, należy jeszcze najpierw odnieść się do art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy, zgodnie z którym aktywność naukowa, którą musi wykazywać się Habilitant powinna być istotna i realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Ustalając normatywną treść „istotnej aktywności naukowej” wskazać należy, że wyrażeniu temu można nadać znaczenie wynikające przede wszystkim z językowego znaczenia użytych w nim słów. W szczególności chodzi o przesądzenie, kiedy można mówić o aktywności istotnej. Zgodnie ze słownikiem języka polskiego „istotny” oznacza duży, znaczny, przy czym chodzi nie tylko o aspekt ilościowy, ale przede wszystkim jakościowy. Dodatkowo na względzie należy mieć również i to, że w myśl art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy aktywność ta realizowana musi być w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Nie wiadomo jednak czy owa aktywność ma być istotna w każdym z tych podmiotów, czy sumarycznie ma być ona istota, przy czym jej ciężar nie musi rozkładać się równo na każdą z tych jednostek z osobna. Dlatego też przyjmuję z korzyścią dla Ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, że wystarczającym będzie aby łącznie aktywność ta spełniała przesłankę istotności.

Ponadto zauważyć jeszcze należy, że ustawodawca w treści art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy nie określił czasokresu dla tej aktywności naukowej. Oznacza to – zwłaszcza w kontekście brzmienia art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy, w którym w obecnym stanie prawnym zrezygnowano z zawężania czasokresu z jakiego uwzględniać należy osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej (w przeciwieństwie do dawnego brzmienia art. 16 ust. 1 *in principio* u.s.n.t.n., gdzie mowa była wyraźnie o osiągnięciach naukowych uzyskanych po otrzymaniu stopnia doktora), że dokonując oceny aktywności naukowej należy uwzględnić całą aktywność naukową Habilitanta.

Z treści wzoru wykazu osiągnięć naukowych i artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny (będącego załącznikiem nr 4 do wniosku habilitacyjnego) wynika, że na aktywność habilitanta składają się wszelkiego rodzaju działania wskazane w części II zatytułowanej „Informacja o aktywności naukowej albo artystycznej” – co, jak już wspominałam, z uwagi na tytuł całego załącznika nie powinno się w ogóle w nim znaleźć. Natomiast do aktywności tej nie zalicza się już współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym, ponieważ informacje na ten temat zamieścić należy już w części III wykazu (Informacja o współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym) wykazu. W mojej jednak ocenie na aktywność tą składa się wszelka tego

rodzaju współpraca, a także działalność dydaktyczna i popularyzatorska, której niestety wykaz już nie uwzględnia, natomiast wzór autoreferatu tak (w pkt. 6).

### 5.1. Ocena pozostałego dorobku publikacyjnego

Wnioskodawczyni w pkt. 1-4 części II załącznika nr 4, wskazała łącznie 43 publikacje naukowe, w tym 7 monografii, 13 rozdziałów w monografiach, 17 artykułów, 1 głosę, 2 redakcje monografii naukowych oraz redakcje naukowe 3 tomów czasopism. W ramach powyższego zestawienia znajduje się 9 publikacji obcojęzycznych. Jest Ona również autorką 12 haseł w dwóch leksykonach naukowych oraz jednego komentarza do ustawy. Wyluczając z tego zbioru monografię pt. *Realizacja zadań publicznych przez spółkę komunalną w systemie zamówień publicznych*, którą uznałam, za osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, pozostają w nim jeszcze 42 publikacje składające się na tzw. pozostały dorobek publikacyjny Habilitantki. Powstaje jednak pytanie: czy w świetle obowiązujących przepisów należy je w ogóle poddać ocenie?

Problem bowiem tkwi w tym, że art. 219 ust. 1 ustawy określający w aktualnym stanie prawnym trzy materialnoprawne wymagania, które musi spełnić kandydat do stopnia doktora habilitowanego: posiadanie stopnia doktora (pkt 1), posiadanie w dorobku osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej (pkt 2) oraz wykazywanie się istotną aktywnością naukową (pkt 3). Nie odnosi się wprost do tzw. pozostałego dorobku naukowego – w żadnym bowiem z tych punktów nie ma o nim mowy. W poprzednim stanie prawnym, pod rządami ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki ustawodawca w art. 16 wskazywał natomiast jedynie materialnoprawne wymagania – warunki dopuszczenia do postępowania habilitacyjnego – odnoszące się do osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład autora w rozwój danej dyscypliny naukowej (a nie do osiągnięć posiadanych w całym dorobku) i jego istotnej aktywności naukowej. Pojęcie dorobku w ogóle wówczas nie występowało w tym zakresie. Jednakże w art. 16 ust. 4 u.s.n.t.n. minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia, kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, biorąc pod uwagę osiągnięcia naukowo-badawcze w dziedzinach nauki i sztuki lub obszarach wiedzy, współpracę międzynarodową, dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz uzyskane nagrody. W związku z tym wiadomym było, że przy dokonywaniu oceny tych osiągnięć należało wziąć pod uwagę osiągnięcia naukowo-

badawcze, w zakres których, w myśl § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) wchodziły szerokokorozumiane publikacje naukowe inne niż te stanowiące znaczący wkład w rozwój danej dyscypliny naukowej. W obecnie obowiązującej ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie zawarto upoważnienia do wydania rozporządzenia odpowiadającego przepisowi art. 16 ust. 4 u.s.n.t.n.

Powstaje zatem pytanie, przez pryzmat jakich kryteriów dokonać – w obecnym stanie prawnym – oceny pozostałego dorobku przedstawionego przez Habilitantkę? Zdaniem H. Izdebskiego<sup>9</sup> skoro w aktualnym stanie prawnym, zgodnie z treścią art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy warunkiem nadania stopnia doktora habilitowanego jest posiadanie w dorobku osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej 1 monografii naukowej..., 1 cyklu powiązanych tematycznie artykułów naukowych.... lub 1 zrealizowanego oryginalnego osiągnięcia projektowego...., to znaczy to, że osiągnięcia te stanowią jedynie część całego (a nie tylko – tak jak to miało miejsce dotychczas – podoktorskiego) dorobku Habilitanta. Dlatego też, zdaniem tego autora, pozostała część dorobku, nie musi być przedstawiana we wniosku habilitacyjnym, co znajduje potwierdzenie w art. 220 ust. 2 pkt 2 ustawy. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu we wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego zamieścić należy jedynie wykaz osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy, a nie całego dorobku naukowego, tak jak to miało miejsce w uprzednio obowiązującym stanie prawnym, w myśl obowiązujących wówczas przepisów wykonawczych, które nakazywały przedstawić wykaz całego dorobku – ale podoktorskiego. Przeczą temu jednak wzory autoreferatu, a zwłaszcza załącznika nr 4.

W kontekście powyższego poglądu, sformułowanego na podstawie treści art. 220 ust. 2 pkt 2 ustawy nie wydaje się jednak, żeby rzeczywiście w ogóle nie uwzględniać w postępowaniu habilitacyjnym pozostałego dorobku naukowego (publikacyjnego) Habilitantki, jeżeli – z uwagi na treść formularzy – go wykazała. Dlatego też należy na niego spojrzeć przez pryzmat całego art. 219 ust. 1 ustawy, a nie tylko pkt. 2. Jak słusznie zauważył K. Ślebzak „trzeba stwierdzić, że prawodawca nie określa, w jakiej relacji pozostaje przesłanka posiadania osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój danej dziedziny nauki [o której, w aktualnym stanie prawnym, mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy

---

<sup>9</sup> H. Izdebski, *Komentarz do art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, teza 2 i 5, [w:] *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz*, H. Izdebski, J.M. Zieliński, Warszawa 2019, wersja elektroniczna, <https://sip.lex.pl/#/commentary/587785532/582972/izdebski-hubert-zielinski-jan-michal-prawo-o-szkolnictwie-wyzszym-i-nauce-komentarz?cm=URELATIONS>, (dostęp: 23.01.2023 r.).

– przyp. M.G.], do wykazywania się istotną aktywnością naukową [o której, w aktualnym stanie prawnym, mowa w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy – przyp. M.G.]. Wydaje się, że trudno >>posiadać osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój danej dyscypliny<< bez istotnej działalności naukowej. Innymi słowy, istotna aktywność naukowa jest środkiem do >>posiadania<< osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój danej dziedziny nauki. Niemniej, biorąc pod uwagę, że racjonalny prawodawca nie powtarza pojęć czy sformułowań zbędnych, należałoby przyjąć, iż istotna aktywność naukowa musi >>występować<< niejako obok osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój danej dziedziny nauki<sup>10</sup>. W pełni opowiadając się za taką interpretacją przyjąć należy, że inne osiągnięcia naukowe, o których nie ma mowy w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy, w tym tzw. pozostały dorobek naukowy, który nie zalicza się do osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, jest efektem (wynikiem, pokłosiem) aktywności naukowej prowadzonej niejako obok osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy. A to oznacza, że należy ocenić go w kategoriach szerokorozumianej aktywności naukowej Habilitantki, o której mowa w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy, stanowiącej trzecią przesłankę warunkującą nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Potwierdzeniem takiego założenia jest treść wspomnianego wzoru załącznika nr 4 – stanowiącego wykaz osiągnięć naukowych lub artystycznych, zamieszczonego na stornie internetowej Rady Doskonałości Naukowej, który habilitant jest zobowiązany dołączyć do wniosku habilitacyjnego. W treści bowiem tego wzoru dokonany jest wyraźny podział na cztery części. W części I habilitant powinien zamieścić informacje na temat osiągnięć naukowych, o których mowa w art. 219 ust 1 pkt 2 ustawy, zaś w części II informacje na temat aktywności naukowej, wśród których wskazać należy m.in. cały dorobek publikacyjny z wyłączeniem tych pozycji, które zostały już wskazane w części I (tyle tylko, o czym już wspominałam, w części I załącznika powinno być miejsce na wszystkie osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój danej dyscypliny naukowej, a nie jedynie na 1 monografię czy 1 cykl powiązanych artykułów naukowych). Wówczas, w części II wykazu ubiegający się o nadanie stopnia doktora habilitowanego mógłby wymienić pozostałe publikacje, z wyłączeniem już tych wskazanych z części I, czyli wszystkich tych, które stanowią znaczny wkład w rozwój danej dyscypliny naukowej, a nie jedynie części z nich w postaci 1 monografii czy 1 cyklu powiązanych artykułów naukowych.

<sup>10</sup> K. Ślebza, *Jednotematyczny cykl publikacji jako przesłanka nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych*, „Państwo i Prawo” 2013, nr 7, s. 37-38.

Po dokonaniu powyższych wyjaśnień i przyjęciu wskazanych założeń przejść mogę do oceny pozostałego dorobku publikacyjnego Habilitantki. Jak wynika z autoreferatu w swojej pracy prowadziła Ona badania w sumie w czterech głównych nurtach dotyczących:

- 1) prawnych uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej oraz jej konstytucyjnego podłoża;
- 2) systemu zamówień publicznych;
- 3) gospodarki komunalnej;
- 4) publicznoprawnych aspektów wykonywania zawodów zaufania publicznego.

Łącznie – o czym już wspominałam – drukiem ukazały się 44 Jej opracowania naukowe stanowiące pokłosie prowadzonych badań. Należy jednak z tego zbioru wyłączyć (o czym już wspominałam) dwie monografie, które już zostały ocenione, jako te osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki prawne. Pozostają zatem jeszcze do oceny 42 teksty. Udział Habilitantki w tych opracowaniach sprowadza się w części do samodzielnego autorstwa, a w części są to opracowania współautorskie, czy współredagowane. Wnioskodawczyni przedłożyła jednak w dokumentacji stosowne oświadczenia współautorów.

Zaliczane do pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych opracowania obejmują:

- 1) 6 monografii współautorskich (opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora):
  - a) *Nadzór i kontrola zamówień i koncesji in-house*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020, ss. 164; wraz z P. Nowickim oraz E. Przeszło,
  - b) *Kontrola oraz nadzór dotyczący realizacji zadań z zakresu gospodarki komunalnej*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020, ss. 191; wraz z M. Bilińskim oraz W. Gonetem,
  - c) *Gospodarka komunalna. Problematyka realizacji zadań publicznych*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020, ss. 264; wraz z M. Bilińskim oraz W. Gonetem,
  - d) *Instytucje i instrumenty kontroli w systemie zamówień publicznych*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018, ss. 142; wraz z A. Powąłowskim oraz E. Przeszło,
  - e) *Zakres działania, kompetencje i zadania organów regulacyjnych na rynkach infrastrukturalnych*, Oficyna Wydawnicza Edward Mitek, Bydgoszcz – Gdańsk 2018, ss. 162; wraz z M. Jaś-Nowopolską oraz K. Łuczak,
  - f) *Nowe prawo przedsiębiorców*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018, ss. 188; wraz z A. Dobaczewską oraz A. Powąłowskim;
- 2) 2 monografie współredagowane (opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora):

- a) *ROK RODO*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2019; wraz z W. R. Wiewiórowskim,
- b) *Przedsiębiorcy i ich działalność*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2019, wraz z A. Powalowskim;
- 3) 13 rozdziałów w monografiach wieloautorskich, w tym:
  - a) 1 opublikowany przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora,
  - b) 12 opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora (z tego 6 we współautorskie, 1 w języku niemieckim);
- 4) 17 artykułów w czasopiśmie krajowych, w tym:
  - a) 2 opublikowane przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora,
  - b) 15 opublikowanych po uzyskaniu stopnia naukowego doktora (z tego 7 w języku angielskim, w tym 6 we współautorskie i 1 w języku niemiecki we współautorstwie);
- 5) 1 glosa we współautorstwie;
- 6) komentarze i hasła opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych:
  - a) 3 hasła: *Wykonawca, Zamówienia in-house, Postępowanie odwoławcze*, [w:] *Leksykon prawa zamówień publicznych. Podstawowe pojęcia*, A. Powalowski, E. Przeszło (red.), Warszawa 2022,
  - b) *Komentarz do art. 34*, [w:] *Ustawa o Komornikach Sądowych. Ustawa o Kosztach Komorniczych. Kodeks Etyki Zawodowej o Komornikach Sądowych. Komentarz*. J. Świeczkowski, M. Świeczkowska-Wójcikowska (red.), Wolters Kluwer, Warszawa 2020,
  - c) 9 haseł: *Centralna Informacja KRS, Działalność nierejestrowana, Mikro-, mali i średni przedsiębiorcy, Partnerstwo publiczno-prywatne, Prawa i obowiązki przedsiębiorców, Rejestr dłużników niewypłacalnych, Rejestr przedsiębiorców KRS, Specjalna strefa ekonomiczna, Umowa koncesji na roboty budowlane lub usługi*, [w:] *Leksykon prawa gospodarczego publicznego. 100 podstawowych pojęć*, A. Powalowski (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, wydanie 4, Warszawa 2019;
- 7) redakcje naukowe 4 czasopiśm po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych.

Jak widać część z tych publikacji powstała przed doktoratem, a część – ta większa – po uzyskaniu stopnia doktora. Uwzględniając jednak to, że Habilitantka uzyskała stopień doktora niecałe 6 lat temu to i tak już sam dorobek podoktorski jest znaczny.

Docenić należy to, że większość monografii współautorskich, w których zamieszczone są opracowane przez Habilitantkę rozdziały oraz monografii przez Nią współredagowanych ukazała się nakładem najbardziej uznanych wydawnictw prawniczych, tj. Wolters Kluwer, C.H. Beck (wydawnictwa te znajdują się na tzw. ministerialnej liście wydawnictw punktowanych). Również część artykułów autorstwa dr Hanny Wolskiej opublikowana została w czasopismach znajdujących się na obecnie obowiązującej tzw. liście ministerialnej czasopism punktowanych, przy czym czasopisma te przypisane są do dyscypliny nauki prawne, co w aktualnym stanie prawnym ma istotne znaczenie. Jednakże nie sposób dokonywać oceny dorobku Habilitantki tylko przez pryzmat list ministerialnych. Dokonując bowiem oceny dorobku publikacyjnego Habilitantki nie należy kierować się tylko liczbą punktów przypisanych do danego wydawnictwa czy czasopisma, w którym opublikowany został tekst, lecz zawsze należy dokonać oceny merytorycznej takiego tekstu. Zwracano na to szczególną uwagę przy ostatniej reformie szkolnictwa wyższego. Nie jest bowiem istotne publikowanie w ogóle (nie o same bowiem punkty chodzi), ale istotne jest publikowanie wartościowych merytorycznie opracowań, co powinno w postępowaniu habilitacyjnym podlegać odrębnej ocenie. Jak słusznie wskazano – w uzasadnieniu projektu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – nie należy zatem przenosić parametrów ewaluacji instytucjonalnej na poziom indywidualny w ramach postępowań awansowych, bowiem prowadzi to do niepożądanych zjawisk, takich jak tzw. punktoza.

Szerokie spektrum zainteresowań Habilitantki, nieograniczających się do jednego obszaru badawczego, dobór tematyki, wielość i wartość ocenianych publikacji świadczy o Jej wysokich kwalifikacjach badawczych i twórczych. Potrafi Ona dostrzegać problemy naukowe oraz korzystać z instrumentarium badawczego do podejmowania ważnych dla Niej tematów.

## **5.2. Ocena pozostałej części aktywności naukowej Habilitantki**

W treści załącznika nr 4 (s. 5-6) Habilitantka wskazała 15 wystąpień na krajowych lub międzynarodowych (w tym również zagranicznych) konferencjach (seminariach) naukowych, z tego 4 przed uzyskaniem stopnia doktora, a 11 w późniejszym czasie, z tego 2 we współautorstwie. Wszystkie referaty wygłoszone zostały w języku polskim.

Niestety w załączniku nr 4 (ani w autoreferacie) nie zamieściła już wykazu konferencji naukowych, w których brała udział bez wystąpienia (tzw. udział bierny) – a szkoda. Co prawda ani we wzorze autoreferatu ani wykazu osiągnięć naukowych stanowiącego załącznik nr 4 do wniosku, nie wskazano jakoby należałoby w nich zamieścić informacje na ten temat,

niemniej jednak Habilitantka mogła to zrobić sama od siebie, aby wykazać się jak najszerzą aktywnością – tak jak to zrobiła w odniesieniu do informacji dotyczących otrzymanych nagród, których również ani wzór załącznika, ani referatu nie przewidują. Nie ulega jednak wątpliwości, że uczestniczyła Ona także z konferencjach, podczas których nie wygłaszała referatów, o czym świadczy chociażby deklarowany w dokumentacji, Jej udział w organizacji takich wydarzeń. Najprawdopodobniej Habilitantka uznała wyliczanie tych wszystkich konferencji za zbędne i z uwagi na tzw. bierny w nich udział, nieświadczące o Jej aktywności naukowej. A przecież sam fakt niewygłoszenia referatu nie oznacza jeszcze zupełnej bierności – wszak udział w konferencji polega także na słuchaniu, zapoznawaniu się z wynikami badań innych naukowców, poszerzaniu wiedzy, odkrywaniu nowych problemów badawczych, jak również na prowadzeniu dyskusji naukowych z innymi uczestnikami, zarówno podczas samych obrad, jak i w kuluarach.

A skoro o nagrodach mowa Habilitantka otrzymała w swojej pracy zawodowej:

- 1) w 2019 r. nagrodę pierwszego stopnia JM Rektora Uniwersytetu Gdańskiego za osiągnięcia naukowe, w tym za monografię pt. *Realizacja zadań publicznych przez spółkę komunalną w systemie zamówień publicznych* (Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2018);
- 2) w 2021 r. nagrodę pierwszego stopnia JM Rektora Uniwersytetu Gdańskiego za osiągnięcia naukowe, w tym za współautorstwo monografii pt. *Nadzór i kontrola zamówień i koncesji in-house* (P. Nowicki, E. Przeszło, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020) oraz monografii pt. *Kontrola oraz nadzór dotyczący realizacji zadań z zakresu gospodarki komunalnej* (M. Biliński, W. Gonet, H. Wolska, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020).

Obydwie otrzymane nagrody rzecz jasna należy ocenić pozytywnie. Są to nagrody indywidualne, co świadczy o ewidentnych indywidualnych zasługach Habilitantki.

Jeżeli chodzi o udział Habilitantki w projektach badawczych (naukowych), to również i na tym polu wyróżnia się Ona istotną aktywnością. Po uzyskaniu stopnia doktora uczestniczyła Ona (lub nadal uczestniczy) w 5 międzynarodowych projektach naukowych, w których pełniła (pełni) funkcje kierownika lub wykonawcy projektu. W tym samym czasie uczestniczyła dodatkowo – w roli kierownika lub przewodniczącej komitetu organizacyjnego – w dwóch krajowych projektach badawczych. Ponadto była kierownikiem 4 projektów badawczych (Grant dla młodych naukowców z MNiSW) i uczestnikiem piątego. Efektem tych prac były artykuły autorstwa Habilitantki oraz monografie Jej współautorstwa, a także redakcje monografii stanowiących pokłosie prowadzonych w ramach projektów badań.

Jeżeli chodzi o aktywność dr Hanny Wolskiej w zakresie członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych to w dniu



19 lipca 2021 r. Minister Klimatu i Środowiska powołał Ją do składu Rady Naukowej Narodowego Centrum Badań Jądrowych na kadencję 2021-2025. Na powyższy okres została Ona również wybrana na członka Komisji Regulaminowej Narodowego Centrum Badań Jądrowych.

Od roku 2016 Habilitantka pełni także funkcję Prezesa Fundacji Instytut Animus, której celem jest prowadzenie działalności naukowo-badawczej w zakresie prawa, w szczególności prawa zamówień publicznych, wspieranie rozwoju nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, wspieranie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych, wspieranie rozwoju gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości.

Poza Uniwersytetem Gdańskim Habilitantka prowadziła istotne badania naukowe w kilku uniwersytetach zagranicznych. Od 1 września 2022 r. uczestniczy bowiem (do 31 marca 2023 r.) w stażu naukowym realizowanym na Uniwersytecie Justus-Liebig w Giessen (Niemcy) w ramach projektu naukowego pt. *Prawne uwarunkowania wykonywania zawodów prawniczych w polskiej oraz niemieckiej rzeczywistości prawnej*. Staż naukowy odbywa się on-line, w wymiarze 5 godzin tygodniowo. W ramach stażu naukowego prowadzone są badania naukowe dotyczące płaszczyzny aksjologicznej tkwiącej u podstaw regulacji wykonywania zawodów prawniczych w Unii Europejskiej, w szczególności zawodu adwokata i radcy prawnego w Polsce i w Niemczech.

W okresie od 10 do 14 grudnia 2019 r. uczestniczyła w stażu naukowo-dydaktycznym w Katedrze Prawa Finansowego i Gospodarki Narodowej Wydziału Prawa Uniwersytetu Masaryka w Brnie. W ramach stażu prowadzone były 8-mio godzinne wykłady z zakresu polskiego i unijnego prawa gospodarczego dla studentów studiów licencjackich kierunku Finanse i Prawo, studiów drugiego stopnia tego kierunku, magisterskich kierunku Prawo oraz doktorantów kierunku Prawo finansowe i nauki finansowe. Badania naukowe dotyczyły wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej w Czechach.

Kolejny staż naukowo-dydaktyczny w którym uczestniczyła Habilitantka odbył się w dniach 7-14 grudnia 2018 r. w Katedrze Prawa Finansowego i Gospodarki Narodowej Wydziału Prawa Uniwersytetu Masaryka w Brnie. W ramach stażu prowadzone były 6-cio godzinne wykłady z zakresu prawa gospodarczego i prawa finansowego dla studentów studiów licencjackich kierunku Finanse i prawo, studiów magisterskich kierunku Prawo oraz doktorantów kierunku Prawo finansowe i nauki finansowe. Wykłady dotyczyły warunków rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Prowadzona była również dyskusja ze studentami w celu porównawczym regulacji i stosowania prawa w Polsce

i Czechach z zakresu tematu wykładów. Badania naukowe dotyczyły rejestracji działalności gospodarczej w Czechach.

Dodatkowo dr Hanna Wolska uczestniczy w dwóch programach wymiany: od roku 2022 w programie wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) – planowany termin pobytu: 1-30 kwietnia 2024 r., Czechy oraz od roku 2020 w Programie PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej finansowanego ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) – termin pobytu: 14-20 lutego 2020 r., Niemcy.

Do dokumentacji Wnioskodawczyni przedłożyła stosowane dokumenty potwierdzające wskazane powyżej informacje.

Habilitantka wykazuje się również istotną aktywnością na polu członkostwa w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism. Od roku 2018 jest bowiem Członkiem Rady Naukowej cyklu monografii – Państwo a gospodarka – *The State and the Economy*. Od roku 2017 zaś, pełni funkcję Redaktora Naczelnego czasopisma naukowego „*Animus Prawo Zamówień Publicznych*”. Dodatkowo w latach 2016 – 2019 była Sekretarzem redakcji „*Przeglądu Naukowego Disputatio*” wydawanego przez Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej.

Habilitantka sporządziła 6 recenzji artykułów naukowych opublikowanych na łamach czasopisma naukowego „*Animus Prawo Zamówień Publicznych*”, Tom 3/2019.

Jeżeli chodzi o współpracę dr Hanny Wolskiej z otoczeniem społecznym i gospodarczym to współpracuje Ona od roku 2021 z Pomorską Izbą Adwokacką w Gdańsku i Izbą Adwokacką we Frankfurcie w ramach międzynarodowego projektu naukowego pt. *Wolne zawody prawnicze w ujęciu porównawczym Polska – Niemcy*. Ponadto od roku 2020 współpracuje z Izbą Komorniczą w Gdańsku, prowadząc zajęcia z Aplikantami I i II roku z przedmiotu Prawo gospodarcze.

W swojej pracy zawodowej Habilitantka wykazała się również aktywnością uczestnicząc w dwóch zespołach przygotowujących ekspertyzy prawne na zamówienie Krajowej Rady Komorniczej oraz Ministerstwa Środowiska. Tematyka ekspertyz świadczy o znawstwie szerokiego zakresu zagadnień.

Jeżeli chodzi o aktywność dydaktyczną dr Hanny Wolskiej to przez niecałe 6 lat pracy w podstawowym miejscu zatrudnienia, którym jest Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, Katedra Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska, prowadziła liczne zajęcia dydaktyczne: ćwiczenia (w tym ćwiczenia audytoryjne

w języku angielskim), wykłady oraz wykłady monograficzne na studiach podyplomowych. Ponadto od 2020 r. prowadzi również w Izbie Komorniczej w Gdańsku zajęcia dydaktyczne dla Aplikantów I i II roku. Wszystkie kierowane przez Habilitantkę moduły dydaktyczne są bardzo wysoko oceniane w anonimowych ankietach studenckich, których wyniki są regularnie publikowane na Portalu Pracownika – Portal Nauczyciela UG.

W okresie pracy na stanowisku adiunkta w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska Habilitantka była promotorem 5 prac licencjackich (kierunek Administracja) oraz recenzentem kilkudziesięciu prac magisterskich (kierunek Prawo) oraz prac licencjackich (kierunek Administracja). W ten obszar aktywności wpisuje się również działalność dydaktyczna mająca charakter międzynarodowy, obejmująca wykłady prowadzone w ramach staży naukowo-dydaktycznych w Katedrze Prawa Finansowego i Gospodarki Narodowej Wydziału Prawa Uniwersytetu Masaryka w Brnie (Czechy), o których była już mowa w niniejszej recenzji.

Habilitantka zajmuje się organizacją konferencji naukowych przygotowywanych przez Uniwersytet Gdański lub samą tylko Katedrę Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, często organizowanych wspólnie z innymi uczelniami lub instytucjami. Łącznie brała udział merytoryczny w 10 komitetach organizacyjnych konferencji naukowych, w tym w charakterze przewodniczącej, zastępcy przewodniczącej oraz członka komitetu organizacyjnego.

W ramach działalności organizacyjnej w latach 2019-2020 Habilitantka była także przedstawicielem nauczycieli akademickich Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego (posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra) w Senacie Uniwersytetu Gdańskiego oraz członkiem Odwoławczej Komisji Oceniającej Uniwersytetu Gdańskiego.

W ramach aktywności popularyzującej naukę Habilitantka brała udział w debacie oksfordzkiej pracowników naukowych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego na temat: *Ta izba uważa, że w życiu lepiej być kobietą niż mężczyzną*, która miała miejsce 6 maja 2017 r. w Gdańsku. Celem debaty było upowszechnienie i realizacja akademickiej idei starcia zwolenników odmiennych poglądów, prowadzonych zgodnie z najwyższymi standardami kultury, w poszanowaniu dla godności drugiego człowieka, opartego na wymianie argumentów merytorycznych, konstruktywnej krytyce i tolerancji dla odmiennych przekonań.

Na zakończenie warto jeszcze zwrócić uwagę na to, że publikacje dr Hanny Wolskiej cieszą się dużym zainteresowaniem i uznaniem w środowisku naukowym, o czym świadczą liczne cytowania Jej opracowań, które szczegółowo wskazała Ona w załączniku nr 4.

\*\*\*\*\*

Podsumowując całość rozważań zamieszczonych w punkcie 4 niniejszej recenzji (obejmującym ppkt 4.1. i 4.2.) stwierdzić należy, że w dorobku dr Hanny Wolskiej znajdują się osiągnięcia naukowe (w liczbie mnogiej) stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, w tym co najmniej 1 monografia naukowa wydana przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit.a ustawy, w związku z czym Habilitantka spełnia warunek konieczny do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Szczegółowa zaś analiza pozostałego dorobku publikacyjnego, podejmowanych działań i aktywności na różnych polach (naukowym, dydaktycznym, organizacyjnym), prowadzi do wniosku, że Habilitantka wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, o której mowa w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy.

Mając powyższe na uwadze, w moim przekonaniu zachodzą podstawy do nadania dr Hannie Wolskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych, ponieważ spełnione zostały wszystkie ku temu przesłanki ustawowe, o których mowa w art. 219 ustawy. Dlatego też wnioskuję o dopuszczenie dr Hanny Wolskiej do dalszych etapów w ramach postępowania habilitacyjnego.

Tychy, 23 stycznia 2023 r.

dr hab. Magdalena Gurdek, prof. WSH

